

AZƏRBAYCAN

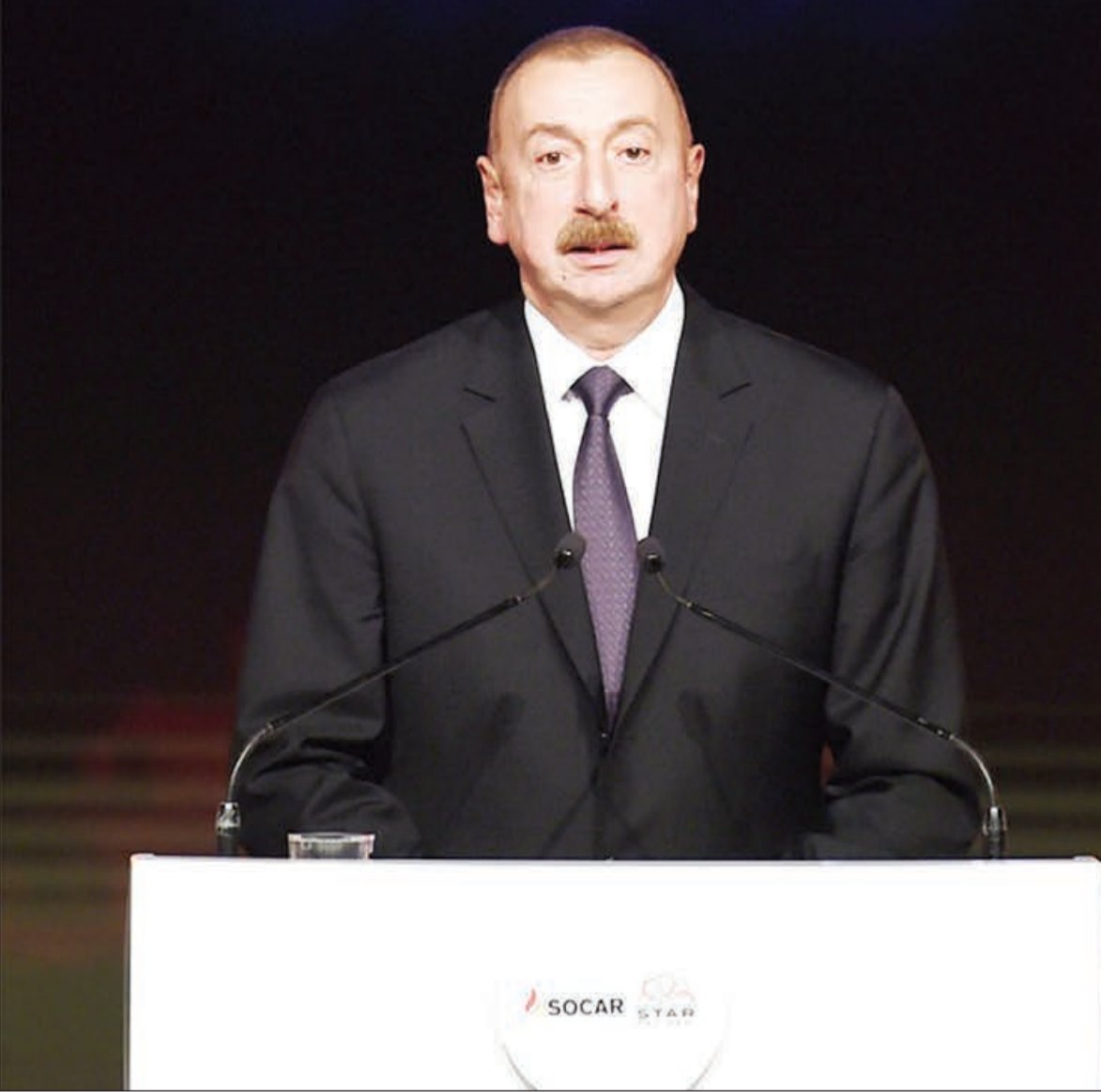
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 236 (7963) ŞƏNBƏ, 20 oktyabr 2018-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Qiyməti 40 qəpik

İLHAM ƏLİYEV növbəti global təşəbbüsə - Türkiyənin ən böyük enerji layihəsinə müəlliflik etdi

Azərbaycanın 6,3 milyard dollarlıq sərmayəsi ilə ərsəyə gələn "Star" neft emalı zavodu Avropa, Yaxın Şərq və Afrika bölgələrində ən böyük müəssisələrdən biridir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyəyə işgüzar səfəri

İzmir şəhərinin Adnan Menderes adına hava limanında qarşılama

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İzmir şəhərində "Star" neft emalı zavodunun açılış mərasimində iştirak etmək üçün oktyabrın 19-da Türkiyə Respublikasına işgüzar səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı İzmir şəhərinin

Adnan Menderes adına hava limanında dövlətimizin başçısını yüksək vəzifəli rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyevin şəərəinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Dövlətimizin başçısı Türkiyə əsgərlərini salamladı.

Oktyabrın 19-da Türkiyənin İzmir şəhərində "Star" neft emalı zavodunun açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan mərasimdə iştirak ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan qarşıladı.

Prezidentlər terrasdan "Star" neft emalı zavodunun ərazisini seyr etdilər.

Dövlət başçıları idarəetmə ofisi ilə tanış oldular.

Prezidentlərə "Star" neft emalı zavodunda görülən işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, "Star" zavodunun ümumi neft emalı gücü 10 milyon ton təşkil edəcək və müəssisənin əsas xammal tədarükçüsü kimi Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR çıxış edir. SOCAR-ın 6,3 milyard dollar kapitalla Türkiyənin İzmir şəhərinin Əliəğa rayonunda, "Petkim" neft-kimyə kompleksinin ərazisində inşa etdiyi bu zavodda avqustdan etibarən sınaq məqsədilə xam neft emalına başlanılıb. Zavoda ilk neft yükü məhz Azərbaycandan olmaqla 80 min ton "Azeri Light" markalı neft çatdırılıb. Zavod 5 milyon ton dizel yanacaq istehsal etmək imkanı malikdir və Türkiyənin idxalının 40 faizə düşməsinə səbəb olacaq.

Ardı 2-ci səh.

Azərbaycan 140 ölkə arasında 15-cidir

Azərbaycan "Qlobal Rəqabətlik Hesabatı-2018"də infrastruktur, təhsil və bacarıqlar kimi indikatorlar üzrə mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırdı.

Hesabatda ölkəmiz 140 ölkə arasında "rəqəmsal bacarıqlar" alt-indikatoru üzrə 15-ci, "orta təhsil illəri" alt-indikatoru üzrə 50-ci, "kadr hazırlığının yaxşılaşdırılması" alt-indikatoru üzrə 56-cı, "məzunların bacarıqları" alt-indikatoru üzrə 32-ci, "ixtisaslı işçilərə asan əlçatanlıq" alt-indikatoruna görə 31-ci, "ibtidai təhsildə şagird-müəllim nisbəti" alt-indikatoru üzrə 48-ci, "tədrisdə tənqidi düşüncə" alt-indikatoru üzrə isə 27-ci yerdə qərarlaşıb.

Hesabatın "bacarıqlar" indikatoruna bu il daxil edilən peşə təhsilinin keyfiyyəti alt-indikatoru üzrə Azərbaycan dünyanın 140 ölkəsi arasında 49-cu yeri tutub. Hesabatda peşə təhsilinin keyfiyyəti üzrə Rusiya 67-ci, Ermənistan 85-ci, Qazaxıstan 92-ci, Gürcüstan 131-ci, Türkiyə isə 132-ci yerdə qərarlaşıb. Bu, son illərdə təhsil sahəsində, xüsusilə peşə təhsili sahəsində aparılan uğurlu işlərin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən təsdiqlənən statistik göstəricisidir.

Beynəlxalq miqyasda etiraf edilən yüksəliş

Yeni Qlobal Rəqabətlik Hesabatı Azərbaycandakı inkişaf prioritetlərinin sürətlə reallaşdığını göstərir

Ardıcıl inkişaf dinamikasına malik Azərbaycanın sosial-iqtisadi sahədə qazandığı böyük uğurların kökündə dayanmış əsas amillərdən biri iqtisadiyyatın diversifikasiyası istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətdir.

Bunun nəticəsidir ki, ölkədə iqtisadiyyatın tərəqqisi məhdud sfera üzərində köklənməyərək çoxcəhətli, genişmiqyaslı xarakterə malikdir. Bu səpkidə görülən işlər respublikada iqtisadi yüksəlişə böyük töhfələr verərək, onu dinamik hala gətirib.

Azərbaycandakı iqtisadi proseslər beynəlxalq təşkilatların diqqət mərkəzindədir

Təbii ki, Azərbaycanda əldə olunan iqtisadi nailiyyətlərin əsasında müasir çağırışlara cavab verən islahatların he-

nan proseslərə, o cümlədən qloballaşmanın təsirinə irəliləyən müəyyən mənfəət fəsadlarına baxmayaraq iqtisadi, sosial və digər sahədə böyük nailiyyətlər əldə edib, regionun liderinə, beynəlxalq aləmdə mövqeyini, imicini, reytingini il-dən-ilə möhkəmləndirən dövlətə çevrilib.

Əldə edilən uğur və nailiyyətlərin miqyası isə mütəmadi şəkildə genişlənir və Azərbaycan daha qüdrətli dövlətə çevrilir. İqtisadiyyatın ən müxtəlif sahələrində inkişafın paralel şəkildə getməsi, bir-birini tamamlaması ölkə xaricində də diqqət çəkir. Belə ki, respublikamızın inkişaf prosesinin kompleks xarakter daşması, ən müxtəlif sferalardan özündə ehtiva etməsi, innovativ və novatorcu xarakter daşması beynəlxalq miqyasda təqdir olunur.

Ardı 5-ci səh.

Hər ailənin öz həkimi

Azərbaycanda ailə həkimi institutunun formalaşması üçün baza mövcud olsa da, bu sahədə hələ ki irəliləyiş yoxdur

...Yorulmadan ailənin hər bir üzvünə illərlə xidmət edir və demək olar ki, orqanizminizi bizdən yaxşı bilir, sağlığımızı daim düşünür. Dünyanın bir çox yerində ona bir ailənin müalicəsinə xidmət edən "tibbi dükən" kimi də baxılır. Bütün ailə üzvlərinin sağlığı ilə bağlı hər incə detaldan məlumatlı olur. O, ailə həkimidir...

Ailə həkimi əslində illər öncə Azərbaycanda da aktual olan cənab həkimdir. Bu həkimlər ailədə yaş, xəstəlik fərqi olmadan insanın bütün xəstəlik və orqanlarını müalicə etməyi bacarırlar.

Həkim o qədər yaxın olmalıdır ki, soyuducunu da açıb qidalara baxa bilsin

Uzun zamandır müzakirə mövzusu olan ailə həkimi məsələsi icbari tibbi sığortanın gündəmə gəlməsi ilə daha da aktuallaşdı. Artıq 2019-cu ildən Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) ailə həkimi ixtisası üzrə rezidenturaya qəbul keçiriləcək. Rezidenturayı bitirənlər ailə həkimi ixtisasına yiyələnəcəklər. Yeni artıq bizim də ailə həkimimiz olacaq.

Ardı 7-ci səh.

İLHAM ƏLİYEV növbəti global təşəbbüsə - Türkiyənin ən böyük enerji layihəsinə müəlliflik etdi

Azərbaycanın 6,3 milyard dollarlıq sərmayəsi ilə ərsəyə gələn "Star" neft emalı zavodu Avropa, Yaxın Şərq və Afrika bölgələrində ən böyük müəssisələrdən biridir

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın çıxışı

- Əziz qardaşım Prezident İlham Əliyev.

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Sizi ən səmimi hisslərlə, hörmət və məhəbbətlə salamlayıram. Çıxışımın əvvəlində Azərbaycanı 18 oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətilə təbrik edirəm. Sovet İttifaqının dağılması ərəfəsində - 1991-ci il oktyabrın 18-də yenidən azadlığa qovuşan Azərbaycan dənindən etibarən müstəqilliyinin 27-ci ilini geridə qoydu.

Əslində bugünkü Azərbaycan Türkiyə Respublikasının - bizim son dövlətimizin yaranması kimi qardaşlarımızın da ən gənc dövlətidir. Təxminən bir ay bundan əvvəl Bakının Qafqaz İslam Ordusu tərəfindən azad edilməsinin 100 illiyi tədbirləri ilə əlaqədar azərbaycanlı qardaşlarımızla bir yerdə idik. Bakıda şanlı Türkiyə və Azərbaycan ordularının hərbi paradını qardaşlarımızla birlikdə həyəcan və qürurla izlədik. Türkiyə hərbi birlikləri azərbaycanlı qardaşları ilə keçmişdə necə çiyin-çiyinə vuruşmuşdularsa, həmin gün də eləce çiyin-çiyinə addımladılar. Bu parad iki ölkə arasında əməkdaşlığın, iki dövlət, bir millət olmağımızın göstəricisi idi.

Bu gün "Star" neft emalı zavodunun açılışı ilə dünyaya örnek olan əlaqələrimizi bir addım da inkişaf etdiririk. Azərbaycan ilə əlaqələrimizi təkəcə cəsarət, təkəcə siyasət miqyasında deyil, güclü iqtisadi çərçivədə davam etdiririk. Bu müəssisə enerji sahəsində həmrəyliyi gücləndirmək üçün uzun müddət gördüyümüz işlərin ən mühüm və konkret nümunələrindən biridir. Daha əvvəl Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum təbii qaz boru kəməri layihələrini həyata keçirmişdik. Bu ilin iyununda hər biri xüsusi əhəmiyyətə malik bu strateji layihələrə regional və global miqyasda nüfuzə sahib olacaq TANAP-ı da əlavə etdik.

İndi açılışını etdiyimiz "Star" neft emalı zavodu ilə Azərbaycanla qardaşlıq əlaqələrimizin strateji miqyasını daha da gücləndirmiş oluruq. Türkiyə və Azərbaycanın liderliyi ilə həyata keçirdiyimiz hər bir layihə ölkələrimizin regional gücə çevrilmək qabiliyyətini qüvvətləndirməkdir. Dünyanın ticarət mühərrikləri və böhranları sarsıldığı bir dövrdə bir-bir açılışını etdiyimiz bu layihələrin ölkələrimizi həm ayrı-ayrılıqda öz qayələrinə, həm də ortaq hədəflərinə yaxınlaşdırdığına inanıram. Hər şeydən əvvəl 6,3 milyard dollarlıq bir sərmayə - "Star" neft emalı zavodu. Amma bundan başqa konteyner limanı, digər tərəfdən isə ilk açılışı ilə addımını atdığımız neft-kimya müəssisələri - bütün bunları ümumilikdə hesabladığımızda söhbət təxminən 10 milyard dollarlıq sərmayədən gedir.

Hörmətli qonaqlar, 2008-ci ildən etibarən enerji sahəsində ölkəmizdə mühüm layihələr həyata keçirən Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR "Star" neft emalı zavodunu məhz bu rəqəmlə, bu sərmayə ilə ölkəmizə qazandırmışdır. Son 30 ildə həyata keçirilən ən böyük real sektor sərmayəsi olan "Star" neft emalı zavodu Avropa, Yaxın Şərq və Şimali Afrika bölgələrində ən böyük neft müəssisələrindən biri olaraq, inşallah, uğurla fəaliyyət göstərəcəkdir.

Bu müəssisə ölkəmizin "Strateji sərmayələrin təşviqi sənədi"ne sahib ilk layihəsi olmaq xüsusiyyətinə də malikdir. Bundan başqa, belə bir investisiya olduqda bizim üzərimize düşən bir vəzifə var, onlara xüsusi dəstək də verəcəyik. O dəstək də ondan ibarətdir ki, bundan sonra nazirlikdə bütün proseslərin həyata keçirilməsi şərti ilə prosedurlar zamanı bu təşviqəndə istifadə ediləcək. Çünki mərifət lütfkarlığındadır. Lütfkarlıq olmasa mənası olmaz.

Eyni zamanda, bu neft emalı zavodu Türkiyənin ən böyük enerji layihəsidir. Bu baxımdan neft məhsulları idxalında hər il 1,5 milyard dollar məbləğində xaricdən asılılığın azalması hədəflənir. Gündə 214 min barel, ildə 10 milyon ton xam neft emalı gücünə və 1,6 milyon kubmetr ehtiyat saxlama qabiliyyətinə malik zavodda dizel, nafta, təyyarə benzini və LPG kimi neft məhsullarının istehsalı həyata keçiriləcək.

Məşğulluq baxımından da mühüm əhəmiyyət daşıyan bu müəssisədə 1100 nəfər çalışacaq. Beləliklə,

bu zavod Türkiyə və Azərbaycan iqtisadiyyatlarına mühüm fayda verməklə yanaşı, Egey bölgəmizin rifahını yüksəltmiş olacaqdır. Biz iki dövlət, bir millət olaraq öz ölkələrimizlə yanaşı, bölgədəki bütün xalqların təhlükəsizliyi, sabitliyi, rifahı və zənginliyi üçün çalışırıq. Ürəkdan istərdik ki, bölgədəki hər bir ölkə bu səmimiyyəti görə bilsin. Aralıq dənizinin şərq hissəsindəki karbohidrogen ehtiyatları ilə bağlı birtərəfli qaydada baş verən uğursuzluğa məhkum müxtəlif təşəbbüslərdən təəssüf edirik. Bu vəziyyət bölgəmizdə hələ də qeyri-sabitlikdən və gərginlikdən istifadə etmək siyasətindən əl çəkmək istəməyənlerin olduğunu göstərir. Türkiyə olaraq belə cəhdlərə qarşı cavabımızı həm bu yerdən, həm də diplomatik səhədə ən sərt şəkildə verməyi davam etdirəcəyik. Ölkəmizi və qardaşlarımızı nəzərə almayan heç bir təşəbbüsün uğur qazanmaq şansı olmadığını bütün tərəflər gözləyəcəklər. Dostluğa, həmrəyliyə, birlikdə qazanmağa istiqamətlənmiş hər bir təklifə açıq olduğumuzu buradan bir daha bildirmək istəyirəm. Hazırda açılışını etdiyimiz müəssisə məhz bu faydalı əməkdaşlığın ən gözəl nümunəsidir. Hamını belə əməkdaşlığa dəvət edirik.

Hörmətli qonaqlar, Türkiyə və Azərbaycanın bölgəmizin təhlükəsizliyinin və sabitliyinin əsas aktörünü olduğuna inanırıq. Qəbul edilməyə başlanıb. Bu iki ölkənin qoşulmadığı, razı olmadığı və dəstək vermədiyi heç bir layihə hədəfinə çatdırmaz. Bununla yanaşı, Azərbaycan torpaqlarının 20

faizinin əsrin dördüdə biri qədər işğal altında qalması qəbul edilə bilməz. Ölkəmizin və Azərbaycanın bu münasibətin həlli istiqamətində göstərdiyi təşəbbüslərə beynəlxalq ictimaiyyət daha səsiz qala bilməz. BMT başda olmaqla regional və global problemlərin həlli üçün qurulan təşkilatların bu səssizliyi onların özlərini də məhv sürükləyir. Haqq-ədalət duyğusundan uzaq, içi boş olan beynəlxalq qurum heç bir cəmiyyətin və şəxsin gözündə etibarlı qalmaz. Biz, beynəlxalq ictimaiyyətin Qarabağ məsələsi başda olmaqla dünyada ortaya çıxan haqsızlıqlara "Durl" deməsinə gözləyirik. Sabitliyin, əmin-amanlığın, rifahın təmin olunması qaydaları istisnasız bütün dövlətlər üçün tətbiq edilməzsə, kimsə gələcəyinə əminliklə baxa bilməz. Türkiyə və Azərbaycan olaraq biz istə-

nən vəziyyətdə və şərtlər altında inandığımız dəyərlər uğrunda apardığımız birgə mübarizəni davam etdirəcəyik. Allahın izni ilə bu müqəddəs mübarizəmizdə müvəffəqiyyət qazanacağıq.

Bu hisslərlə "Star" neft emalı zavodunun açılışını hörmətli qardaşım Əliyev ilə birlikdə etməkdən böyük qürur və məmnunluq duyduğumu bir daha ifadə etmək istəyirəm. "Star" neft emalı zavodu ölkələrimizə, xalqlarımıza və bölgəmizə "Xeyirli olsun!" deyirəm. Bu layihənin ölkəmizdə həyata keçirilməsində başda əziz qardaşım İlham Əliyevə və əməyi olan hər kəsə xüsusi təşəkkür edirəm, sizlərdə sevgi və ehtiramımı çatdırıram. Sağ olun.

Dövlət başçıları zavodun açılışını etdilər.

Sonra birgə foto çəkdirildi.

Daha sonra prezidentlər "Əli-ğa-SOCAR"ın baş ofisinin binası ilə tanış oldular. Prezident İlham Əliyevə və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanı burada yaradılan şərait barədə məlumat verildi. Ofis binası ən müasir avadanlıqla təchiz olunub. Burada İKT-nin ən son yenilikləri tətbiq edilib. Ofis binasında xatirə şəkli çəkdirildi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan baş ofisin muzeyi ilə tanış oldular. Burada "Star" neft emalı zavodunun tikintisi və bu çərçivədə görülmüş işlər, müəssisənin Azərbaycan və Türkiyə iqtisadiyyatına töhfələri barədə geniş məlumat verildi. Bundan əlavə, SOCAR-ın fəaliyyəti və bu şirkətin Türkiyədə icra etdiyi layihələrdən ətraflı bəhs olundu.

Səfər başa çatdı

Xüsusi müxbirimiz xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasına işğuzar səfəri oktyabrın 19-da başa çatıb.

